

KUNSTforum

Grensesprengende gallerier

Av Nicolai Strøm-Olsen - 30.08.2012 - BYER, HOVEDSAKER, Intervjuer, Nyheter, Oslo

I helgen åpner to nye visningsrom i Oslo. Begge forsøker å bryte ned barrieren mellom den kommersielle og kunstnerdrevne scenen.

- Med dette galleriet gjør jeg en statement. For dette er ikke et kunstnerdrevet visningsrom, men et kuratordrevet visningsrom. Det er veldig fraværende i Norge.

Joakim Borda monterer utstilling i The Boiler Room.

Joakim Borda foreller at en av målsetningene med å starte The boiler room, Oslo's minste galleri som ligger like ved Kunstnernes Hus, er å bryte ned skillelinjen mellom de kunstnerdrevne galleriene og de kommersielle galleriene.

- I stedet vil jeg styrke kuratorrollen. I Norden er det litt uklart hva en kurator er, som regel er hun knyttet til en institusjon.

For å forklare hva han mener peker han på at å være et kuratordrevet galleri ikke bare handler om å være drevet av en kurator, det handler om hvordan gripe an feltet som helhet.

- Kuratorer kommer inn i feltet fra mange sider, noen som skrivende kritikere, forfattere, eller fra en institusjon. De går inn i debatt med de prosjekter gjør. I tillegg, når jeg åpner dette stedet tenker jeg at jeg bygger opp en struktur for kunstneren. Den er gjennomgående i hvordan jeg presenterer, markedsfører og, viktigst av alt, hvordan jeg presser kunstnerne til et høyt ambisjonsnivå.

Frigjør kuratoren

For Borda vil gjøre noe med ambisjoner.

- I Norden er det en tendens til at alt er åpent for kunstneren. I de kunstnerdrevne visningsrommene kan kunstnerne gjøre som de vil og ha en troverdighet. Man betrakter kunstnerens rolle som overgripende, kunstneren kan også være kurator og kritiker. En kritiker, kurator eller kunsthistoriker blir derimot lettere satt i bås.

Borda forteller at han oppfatter en mistenksomhet ovenfor kunsthistorikere som er kritikere og kuratorer og hopper fra det teoretiske til det praktiske.

- Det er en gammeldags tanke. I England hopper alle frem og tilbake i det kreative feltet. Jeg vil bidra til å endre dette, den kreative personen kan også være kritikeren, galleristen eller kunsthistorikeren.

For å oppnå dette mener Borda at kuratordrevne visningsrom i utgangspunktet burde støttes på lik linje med kunstnerdrevne visningsrom. Det er prosjektet som bør være utslagsgivende, ikke utdannelsen til den som starter det, men han tror på eksempelets makt.

- Kuratordrevne gallerier må starte opp og sette fokus at ordningene bør endres. Ved å handle kan man vise til hva som er forskjellen mellom det kunstnerdrevne og de kuratordrevne galleriene.

Dannelsesroman

Den første utstillingen som åpner på The Boiler Room heter *water, water every where*, og er en gruppeutstilling med Sverre Bjertnes, Inger J. Grytting, Rina Charlott Lindgren, Eric Length, Josefine Lyche og Matteo Rosa.

- Jeg vil at verkene skal gi litt av den samme følelsen som man får når man leser en dannelsesroman. Litterære verk motiverer til selvrefleksjon og den type bøker jeg har i tankene er ofte dramatiske der karakteren går gjennom en forvandling.

Han legger til at reiser til havs er metaforer på indre reiser.

- Men jeg har ikke invitert kunstnerne på bakgrunn av tematikken. Alle er kunstnere som jeg er interessert i og flere har jeg jobbet med før. Det har mer handlet om å finne en rød tråd.

Til tross for dette lager flere av kunstnerne nye verk.

- Både Sverre Bjertnes og Josefine Lyche deltar med helt nyproduserte verk. Senere i høst planlegge jeg en soloutstilling med nyproduserte verk av Thomas Falstad.

Hull i galleriscenen

Kvelden før, i Grønlandsleiret, åpner den amerikanskfødte galleristen Esperanza Rosales galleriet **VI, VII**. Hun har bakgrunn som skribent i europeiske magasiner og har kuratert flere utstillinger, blant annet ved 1857.

Men Rosales vil ikke som Borda kalle galleriet kuratordrevet.

- Det er mer et prosjekttrom eller galleri, enn en institusjon. Jeg er ikke en kurator og vil ikke ha et strengt kuratorisk program. Jeg ønsket å skape et intimt rom hvor jeg kunne arbeide nært med kunstnerne. Et sted som kan bygge en bro mellom det kommersielle galleriformatet og innstillingen til et kunstnerdrevet galleri.

Hun understreker at hun primært vil vise soloutstillinger, som hun mener pleier å være mer fokusert, samt å støtte kunstnerne over en lengre tidshorisont.

- Jeg begynte å tenke på å starte galleriet etter at jeg kuraterte en utstilling på 1857. På det tidspunktet undersøkte

jeg også visningsrom i Oslo for å skrive en artikkel for det østeriske kunstmagasinet Spike. Og da jeg tenkte på hva slags steder som fantes, så jeg at det var noen hull.

I dette bygget åpner VI, VII på fredag

- Det er mange ting som er bra med steder som drives for en kortere tidsperiode, de er effektive, og den store utskiftningen tillater dem å vise et større antall kunstnere med mindre forpliktelser. Det er typisk at mange viser norske kunstnere i en norsk kontekst, men galleriet forblir lokalt. Å ha et galleri, og selge kunst, innebærer å støtte kunstneren ofte over en lengre tidsperiode enn utstillingen varer.

Det har sine fordeler.

- Det tillater deg å bygge en relasjon som, selv om den bare er prosjektbasert, innebærer en større forpliktelse. Det handler om å investere i noe som kan, men ikke må, skape en bedre situasjon for alle på sikt.

Mellom det kunstnerdrevne og kommersielle

Men hva betyr det å være mellom det kommersielle og det kunstnerdrevne?

- Når blir et visningsrom kommersielt? Er det på det tidspunktet du ønsker at det skal være det, eller når du begynner å selge kunst? Ikke alt begynner med et livsløp som er skrevet i sten. Å støtte en kunstner som gallerist kan komme av samme motivasjon som gjør at noen starter et kunstnerdrevet galleri. Det handler om å bevege seg mot et langsiktig mål, og at man realiserer et eller flere prosjekter.

Hun følger med på mange kommersielle galleriers utstillingsprogram.

- Noen er veldig dedikerte til sine kunstnere utover det kommersielle perspektivet. dependence i Brussels er et godt eksempel. Eieren, Michael Callies, kjenner personlig de fleste av kunstnerne han jobber med. Han driver et kommersielt galleri, men klarer å lage veldig interessante utstillinger.

Så å bygge bro mellom det kommersielle og det kunstnerdrevne innebærer å selge kunst?

- Jeg kommer fra et sted hvor det ikke finnes offentlig støtte til kunst, så jeg har aldri tenkt på å basere galleriet på offentlig støtte. Nå har jeg investert alt jeg har i å starte dette galleriet. På et visst nivå er det også generøst og en glede å selge, men det er også nødvendig fordi det er viktig å sørge for at steder overlever. Med andre ord, for å kunne fortsette å lage prosjekter. Alt må finansieres på en eller annen måte.

Har du tenkt å arbeide med en stall og vise utstillinger av kunstnere ved jevne mellomrom?

- Nei, jeg vil ikke at det skal være så strukturert. Jeg vil vise kunstnere, norske og internasjonale, som ønsker å arbeide internasjonalt. Men jeg vil at alt jeg gjør skal være fleksibelt: å være i stand til å endre seg og være fullt av overraskelser.

Hun åpner med en utstilling med James Hoff.

- Til en hvis grad har han endel til felles med meg, da han også har et forhold til byen. Vi er begge fra New York og siden han er forlovet med en norsk kunstner (Børre Sæthre) har han reist til og fra i seks år. Jeg har reist hit ved forskjellige anledninger i tre år.

Deretter følger en utstilling av Lars Laumann.

- Han er virkelig en briljant kunstner. Og jeg synes arbeidet hans er utrolig rørende, samtidig som jeg mener han er alt for lite kjent. Jeg vet ikke hvorfor, men arbeidene hans er bedre kjent utenfor Norge. Jeg er veldig glad for å vise utstillinger som relaterer seg til den norske kunstscenen, og som kan bringe inn noe nytt.